

UAB „UTENOS KOMUNALININKAS“ DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ
SURINKIMO AIKŠTELĖS (ADRESU RAŠĖS G. 4 IR 4A, UTENA)
SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS DYDŽIO NUSTATYMAS,
ATLIEKANT POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMĄ

SANTRAUKA

Užsakovas:
UAB „Utenos komunalininkas“

Poveikio
visuomenės
sveikatai vertintoja:
MB „Viaconsult“

Viaconsult

Vilnius, 2025 m.

TURINYS

PAVEIKSLAI IR LENTELES	3
1. INFORMACIJA APIE ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVA):.....	4
2. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJĄ:.....	4
3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ	4
3.1. Planuojama ūkinė veikla	4
3.2. Planuojamas ūkinės veiklos rodikliai	5
3.2.1. Pajėgumas	5
4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ	10
4.1. Informacija apie turimą arba numatomą įgyti teisę valdyti, naudoti ar disponuoti žemės sklypą ar teritorijas, kuriose yra PŪV	10
5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS	10
5.1. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos ir galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai	11
5.1.1. Teršalų poveikis sveikatai	11
5.1.2. Oro taršos šaltiniai planuojamoje teritorijoje	12
5.2. Vandens, dirvožemio tarša.....	12
5.3. Kvapai.....	13
5.4. Fizikinės (triukšmas, nejonizuojančioji spinduliuotė ir kt.) taršos	14
5.5. Vibracija.....	14
5.6. Poveikis dėl nelaimingų atsitikimų, ekstremalių situacijų	15
5.7. Statybos darbų poveikis, gyventojams, kaimyninėms teritorijoms	16
5.8. Profesinės rizikos veiksniai	16
5.9. Psichologiniai veiksniai	17
6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS	18
7. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS.....	18
8. SIŪLOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS.....	19
8.1. Sanitarinės apsaugos zonos ribų planas	20
8.2. Siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos.....	20

PAVEIKSLAI IR LENTELĖS

1 pav. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zona.....	21
1 lentelė. Ekonominės veiklos rūšies kodas.....	5
2 lentelė. DGASA statiniai, įrenginiai ir jų paskirtis.....	5
3 lentelė. Atliekų laikymo vietų talpos apskaičiavimo formulės.....	6
4 lentelė. DGASA planuojamos laikyti vienu metu nepavojingos atliekos ir jų kiekiai.	7
5 lentelė. DGASA planuojamos laikyti vienu metu pavojingos atliekos ir jų kiekiai.	8
6 lentelė. Siūloma sanitarinė apsaugos zona.....	20

1. INFORMACIJA APIE ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIŲ (UŽSAKOVA):

Ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas):	UAB „Utenos komunalininkas“,
Adresas:	Rašės g. 4, 4A, 28197 Utena
Telefonas:	+370 389 63 800
elektroninio pašto adresas:	komunalininkas@utenoskom.lt

2. INFORMACIJA APIE PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJĄ:

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos rengėjas	MB „Viaconsult“
Adresas:	Viršupio sodų 8-oji g. 18, Vilnius
Telefonas:	+370 661 33 167
elektroninio pašto adresas:	info@viaconsult.lt

3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ

3.1. Planuojama ūkinė veikla

Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės (adresu Rašės g. 4, 4A Utena) eksploatacija.

Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas (toliau – PVSV) rengiamas esamai ūkinei veiklai (plėtra ar rekonstrukcija neplanuojami), PVSV tikslas – nustatyti ir teisinių dokumentų nustatyta tvarka įregistruoti sanitarinę apsaugos zoną (toliau – SAZ).

Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę adresu Rašės g. 4, 4A, Utena (toliau – DGASA) eksploatuoja UAB „Utenos komunalininkas“ (toliau – įmonė).

Ekonominės veiklos rūšies kodas nustatytas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2.1 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2024 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus (EVRK 2.1 red.) patvirtinimo“ (1 lentelė).

1 lentelė. Ekonominės veiklos rūšies kodas.

Sekcija	Skyrius	Grupė	Klasė	Poklasis	Pavadinimas
E				Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės (adresu Rašės g. 4, 4A Utena) eksploatacija. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimas	VANDENS TIEKIMAS, NUOTEKŲ VALYMAS, ATLIEKŲ TVARKYMAS IR REGENERAVIMAS
	38				Atliekų rinkimas, naudojimas ir šalinimas
		38.1			Atliekų rinkimas
			38.11		Nepavojingųjų atliekų rinkimas
				38.11.00	Nepavojingųjų atliekų rinkimas
			38.12		Pavojingųjų atliekų rinkimas
				38.12.00	Pavojingųjų atliekų rinkimas

3.2. Planuojamas ūkinės veiklos rodikliai

3.2.1. Pajėgumas

Esami DGASA statiniai, įrenginiai ir jų paskirtis, išdėstymas teikiami 2 lentelėje.

2 lentelė. DGASA statiniai, įrenginiai ir jų paskirtis.

Nr.	Įrenginys	Paskirtis
1.	Metalinis furgonas Nr. 2b (2,6x2,7x13,6m, 90 m ³)	Pagalbinės patalpos įrankiams ir DGASA darbuotojams, organizuosiantiems DGASA kasdienę atliekų priėmimo ir išvežimo veiklą bei aptarnausiantiems DGASA klientus.
2.	Metalinis furgonas Nr. 2a (2,6x2,7x13,6m, 90 m ³)	Kaupiamos ir laikomos pavojingos atliekos ir elektronikos atliekos iki jų išvežimo (perdavimo) atliekų tvarkytojams.
3.	Pastogė Nr. 2c	Naftos produktų atliekoms kaupiamoms statinėse ir laikomoms iki jų išvežimo.
4.	Atliekų laikymo konteineriai (13 m ³ ir 20 m ³)	13 m ³ , 20 m ³ ir 30 m ³ atviri ir uždari – statybinėms, asbesto, stiklo, medienos, metalo atliekoms, didžiosioms ir plastiko atliekoms, tekstilės, drabužių, popieriaus bei kartono atliekoms.
5.	Atliekų laikymo konteineriai (1,1 m ³)	1,1 m ³ – stiklo pakuočių, popieriaus, plastiko pakuočių atliekoms.
6.	Naudotų padangų laikymo rietuvė	Naudotoms padangoms kaupti. Plotis – 10 m, ilgis – 10 m, aukštis – iki 1,5 m.
7.	Kilnojamas kelio užtvartas ir teritorijos vartai	Įvažiuojančiųjų ir išvažiuojančiųjų automobilių į DGASA kontrolei.
8.	Teritorijos vartai	DGASA teritorijos uždarymui (apsaugai) nedarbo metu.

Šaltinis: UAB „Utenos komunalininkas“ informacija.

DGASA paskirtis – didelių gabaritų, statybinių, asbesto, medienos, tekstilės atliekų, antrinių žaliavų (popierius, stiklas, metalas, PET ir kt.), elektros ir elektroninės įrangos atliekų ir buitės pavojingų atliekų priėmimas ir laikymas iki perdavimo atliekų tvarkytojams.

Nepavojingos atliekos laikomos tam skirtuose konteineriuose, išskyrus padangas, kurios laikomos rietuvėje ant asfaltbetonio dangos. Pavojingos atliekos išrūšiuojamos į atskirus konteinerius, talpas, vietas ir laikomos 2a metaliniame furgone. Elektronikos atliekos, įskaitant pavojingas elektronikos atliekas (20 01 35*) taip pat laikomos 2a metaliniame furgone (4 lentelė, 5 lentelė).

DGASA statiniai – metalinis furgonas Nr. 2b 90 m³ pagalbinėms patalpoms (daiktų ir įrankių laikymo, DGASA darbuotojų patalpa), metalinis furgonas Nr. 2a 90 m³ pavojingoms atliekoms ir elektronikos atliekoms, pastogė Nr. 2c – naftos produktų atliekoms.

Konteineriai DGASA teritorijoje išdėstyti taip, kad atliekų turėtojams būtų patogų iškrauti atvežtas atliekas.

DGASA pajėgumas – 600 t per metus.

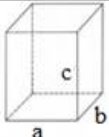
Vienu metu laikomų DGASA atliekų kiekis – iki 100 t, pavojingų atliekų kiekis – iki 10 t.

DGASA nauja ūkinė veikla ir (ar) esamos išplėtimas neplanuojama.

PVSV rengiamas esamai ūkinei veiklai, PVSV tikslas – nustatyti ir teisinių dokumentų nustatyta tvarka įregistruoti SAZ.

DGASA planuojamų priimti nepavojingų ir pavojingų atliekų rūšys, kiekiai, atliekų tankis ir vienu metu laikomas maksimalus kiekis apskaičiuotas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. D1-574 patvirtintomis Atliekų kiekio nustatymo taisyklėmis (3 lentelė – 5 lentelė).

3 lentelė. Atliekų laikymo vietų talpos apskaičiavimo formulės.

1 formulė	Naudotos padangos bus laikomos padangų rietuvėje. Skaičiavimuose naudota, kad padangų rietuvės ilgis (a) bus 7 m, plotis (b) – 7 m, aukštis (c) – 1,5 m. Apskaičiavimui naudota formulė teikiama Atliekų kiekio nustatymo taisyklių 2 priede Stačiakampio gretasienio (talpyklos) tūriui apskaičiuoti:		
Stačiakampis gretasienis (talpykla)		$V = abc$ čia: V – tūris, m ³ ; a, b, c – kraštinės, m.	a, b, c – kraštinės, m.

4 lentelė. DGASA planuojamos laikyti vienu metu nepavojingos atliekos ir jų kiekiai.

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Laikomos atliekos, atliekų naudojimo veiklų kodas	Tankis, t/m ³	Atliekų laikymo talpa, konteineris, vieta	Talpa, m ³	Skirta bendroji talpa, m ³	Atliekų įrenginių skaičius ar dalis, vnt.	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
18	perdirbto tekstilės pluošto atliekos	04 02 22	R13	0,17	20 m ³ konteineris	20	4,00	0,20	0,68
19	absorbentai, filtrų medžiagos, pašluostės ir apsauginiai drabužiai, nenurodyti 15 02 02	15 02 03	R13	0,07	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m ³	90	1,00	0,01	0,07
3	naudoti nebetinkamos padangos	16 01 03	R13	0,4657	rietuvė (10x10x,7m)	70	70,00	1,00	32,60
24	plastikas	16 01 19	R13	0,36	13 m ³ konteineris	13	2,00	0,15	0,72
22	stiklas	16 01 20	R13	0,85	1,1 m ³ konteineris	1,1	1,10	1,00	0,94
26	medis	17 02 01	R13	0,33	20 m ³ konteineris	20	15,00	0,75	4,95
27	geležis ir plienas	17 04 05	R13	0,43	20 m ³ konteineris	20	3,00	0,15	1,29
28	popierius ir kartonas	19 12 01	R13	0,2105	1,1 m ³ konteineris	1,1	1,10	1,00	0,23
24	plastikai ir guma	19 12 04	R13	0,2776	13 m ³ konteineris	13	0,50	0,04	0,14
27	juodieji metalai	19 12 02	R13	0,3037	20 m ³ konteineris	20	2,00	0,10	0,61
21	stiklas	19 12 05	R13	0,3332	1,1 m ³ konteineris	1,1	1,10	1,00	0,37
26	mediena, nenurodyta 19 12 06	19 12 07	R13	0,24	20 m ³ konteineris	20	20,00	1,00	4,80
18	tekstilės gaminiai	19 12 08	R13	0,23	20 m ³ konteineris	20	0,25	0,01	0,06
28	popierius ir kartonas	20 01 01	R13	0,2105	1,1 m ³ konteineris	1,1	1,00	0,91	0,21
21	stiklas	20 01 02	R13	0,3332	1,1 m ³ konteineris	1,1	2,20	2,00	0,73
18	drabužiai	20 01 10	R13	0,2	20 m ³ konteineris	20	10,00	0,50	2,00
18	tekstilės gaminiai	20 01 11	R13	0,2	20 m ³ konteineris	20	25,75	1,29	5,15
29	nebenaudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21, 20 01 23 ir 20 01 35 pozicijose	20 01 36	R13	0,2131	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m ³	90	12,00	0,13	2,56
23	plastikai	20 01 39	R13	0,14	1,1 m ³ konteineris	1,1	3,30	3,00	0,46
27	metalai	20 01 40	R13	0,23	20 m ³ konteineris	20	25,00	1,25	5,75
20	didelių gabaritų atliekos	20 03 07	R13	0,18	20 m ³ konteineris	20	40,00	2,00	7,20
30	mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02 ir 17 09 03	17 09 04	R13	0,32	20 m ³ konteineris	20	20,00	1,00	6,40
31	betonas	17 01 01	R13	0,93	20 m ³ konteineris	20	11,00	0,55	10,23

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Laikomos atliekos, atliekų naudojimo veiklų kodas	Tankis, t/m3	Atliekų laikymo talpa, konteineris, vieta	Talpa, m3	Skirta bendroji talpa, m3	Atliekų laikymo įrenginių skaičius ar dalis, vnt.	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
32	čerpės ir keramika	17 01 03	R13	0,59	20 m3 konteineris	20	20,00	1,00	11,80
Iš viso:									99,94

5 lentelė. DGASA planuojamos laikyti vienu metu pavojingos atliekos ir jų kiekiai.

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Laikomos atliekos, atliekų naudojimo veiklų kodas	Tankis, t/m3	Atliekų laikymo talpa, konteineris, vieta	Talpa, m3	Skirta bendroji talpa, m3	Atliekų laikymo įrenginių skaičius ar dalis, vnt.	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
9	kita variklio, pavarų dėžės ir tepamoji alyva	13 02 08*	R13	0,9	Metalinis furgonas Nr. 2c, 90 m3	90	1,33	0,01	1,20
10	naftos produktų/vandens separatorių tepaluotas vanduo	13 05 07*	R13	0,9	Metalinis furgonas Nr. 2c, 90 m3	90	0,56	0,01	0,50
11	Pakuotės, kuriose yra pavojingųjų medžiagų likučių arba kurios yra jomis užterštos	15 01 10*	R13	0,21	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	1,10	0,01	0,23
12	absorbentai, filtrų medžiagos (įskaitant kitaip neapibrėžtus tepalų filtrus), pašluostės, apsauginiai drabužiai, užteršti pavojingosiomis medžiagomis	15 02 02*	R13	0,418	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,02	0,00	0,01
13	tepalų filtrai	16 01 07*	R13	0,1852	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,22	0,00	0,04
14	pavojingos sudedamosios dalys, nenurodytos 16 01 07–16 01 11, 16 01 13 ir 16 01 14	16 01 21*	R13	0,4597	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,05	0,00	0,02
17	baterijos ir akumulatoriai, nurodyti 16 06 01, 16 06 02 arba 16 06 03 ir nerūšiuotos baterijos ir akumulatoriai, kuriuose yra tokių baterijų	20 01 33*	R13	1,35	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,01	0,00	0,01
6	švino akumulatoriai	16 06 01*	R13	1,35	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,04	0,00	0,05

UAB „UTENOS KOMUNALININKAS“ DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖS (ADRESU RAŠĖS G. 4, 4A, UTENA) SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS DYDŽIO NUSTATYMAS, ATLIEKANT POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMĄ

Eil. Nr.	Atliekų pavadinimas	Atliekų kodas	Laikomos atliekos, atliekų naudojimo veiklų kodas	Tankis, t/m3	Atliekų laikymo talpa, konteineris, vieta	Talpa, m3	Skirta bendroji talpa, m3	Atliekų laikymo įrenginių skaičius ar dalis, vnt.	Maksimalus talpumas, atliekų svoris, t
15	statybinės medžiagos, turinčios asbesto	17 06 05*	R13; D15	0,31	13 m3 konteineris	13	13,00	1,00	4,03
7	dienos šviesos lempos ir kitos atliekos, kuriose yra gyvsidabrio	20 01 21*	R13	0,1886	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,11	0,00	0,02
16	nebe naudojama įranga, kurioje yra chlorfluorangliavandenilių	20 01 23*	R13	0,3037	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	0,05	0,00	0,02
8	nebe naudojama elektros ir elektroninė įranga, nenurodyta 20 01 21 ir 20 01 23, kurioje yra pavojingųjų sudedamųjų dalių	20 01 35*	R13	0,2131	Metalinis furgonas Nr. 2a, 90 m3	90	18,00	0,20	3,84
Iš viso:									9,97

4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

4.1. Informacija apie turimą arba numatomą įgyti teisę valdyti, naudoti ar disponuoti žemės sklypą ar teritorijas, kuriose yra PŪV

DGASA veiklai naudoja du žemės sklypus:

- Žemės sklypas Rašės g. 4 (kad. Nr. 8270/0002:17 Utenos m. k. m. Nr. 8270-0002-0017). Žemės sklypo savininkas – Lietuvos Respublika, patikėtinis – Utenos rajono savivaldybė, nuomininkas – UAB „Utenos komunalininkas“.
- Žemės sklypas Rašės g. 4A (kad. Nr. 8270/0002:13 Utenos m. k. m., unikalus Nr. 8270-0002-0013). Žemės sklypo savininkas – Lietuvos Respublika, patikėtinis – Utenos rajono savivaldybė, nuomininkas – UAB „Utenos komunalininkas“.

5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu yra įvertinama veikla, teritorija ir gretimybės, atliekama gyventojų populiacijos ir sveikatos būklės analizė, nusistatomi ir įvertinami pagrindiniai ūkinės veiklos potencialūs rizikos veiksniai. Atlikus rizikos veiksnių kiekybinius, kokybinius ir aprašomuosius vertinimus yra nustatoma potenciali objekto sukeliama rizika sveikatai, teikiamos rekomendacijos, siūlomos priemonės. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procesas pabaigiamas išvada dėl planuojamos ūkinės veiklos leistinumo ar neleistinumo ir rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos nustatymu.

PVSV ataskaitoje yra keliami du tikslai:

- Nustatyti PŪV keliamų veiksnių galimą poveikį gretimybėje gyvenantiems/atvykstantiems žmonėms;
- Nustatyti PŪV keliamos cheminės, fizikinės, taršos kvapais atitikimą ribinėms vertėms, reglamentuotoms teisės norminiuose aktuose ir pagal gautus rezultatus rekomenduoti sanitarinės apsaugos zonos ribas.
- Ataskaitoje analizuojami PŪV Visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai:
- Veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša.
- Veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: profesinės rizikos veiksniai, psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai.
- kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai (biologiniai, ekonominiai), kurių taršos rodiklių ribinės vertės nėra reglamentuotos norminiuose teisės aktuose, nenustatyti.

5.1. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos ir galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai

5.1.1. Teršalų poveikis sveikatai

Teršalai – medžiaga arba medžiagų mišinys, kuris dėl žmonių veiklos patenka į aplinkos orą ir, veikdamas atskirai ar su atmosferos komponentais, gali pakenkti žmonių sveikatai ir aplinkai arba turtui.

Ribinė aplinkos oro užterštumo vertė – mokslinėmis žiniomis pagrįsta aplinkos oro užterštumo lygio vertė, kuri nustatyta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro siekiant išvengti kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir (arba) aplinkai, užkirsti jam kelią ar jį sumažinti ir kurios negalima viršyti nuo LR aplinkos ministro ir LR sveikatos apsaugos ministro nustatytos datos.

Nustatant PŪV teršalų poveikį visuomenės sveikatai buvo atliktas planuojamos veiklos taršos modeliavimas aplinkos ore įvertinus aplinkos foninį užterštumą. Tuo atveju, jeigu sumodeliuotos teršalų koncentracijos ir ribinės vertės santykis yra mažesnis už 1, daroma išvada, kad aplinkos oro kokybė yra tinkama gyvenamajai ir visuomeninei aplinkai ir kenksmingo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai nebus.

Teršalų, kurie dėl PŪV pateks į aplinkos orą aprašymas poveikio žmonių sveikatai aspektu pateikiamas žemiau.

Kietos dalelės

Į orą išmetamos kietosios dalelės labai skiriasi savo fizine ir chemine sudėtimi, skirtingi yra dalelių dydžiai ir jų išmetimo šaltiniai. KD10 dalelės (kurių aerodinaminis skersmuo ore yra mažesnis nei 10µm) kelia didžiausią susirūpinimą, kadangi jos yra pakankamai mažos, kad galėtų prasiskverbti giliai į plaučius ir tokiu būdu sukelti didelę grėsmę žmogaus sveikatai. Šiuo metu KD2.5 dalelės laikomos sukeliančiomis dar didesnę grėsmę sveikatai. Didesnės dalelės nėra tiesiogiai įkvėpamos ir iš oro pakankamai efektyviai gali būti pašalinamos sedimentacijos būdu. Pagrindinis patekimo į organizmą kelias yra kvėpavimo takai. Dalis įkvėptų dalelių nusėda kvėpavimo takuose, o likusi dalis pašalinama su iškvėpamu oru. Nusėdimo vieta priklauso nuo dalelių savybių (dydžio, formos, elektrinio krūvio, tankio, hidroskopiškumo) ir individo kvėpavimo trakto anatomijos bei kvėpavimo intensyvumo. Didesnės dalelės (>10 µm) nusėda kvėpavimo trakto dalyje, esančioje virš gerklų, 5-10 µm diametro dalelės – stambesniuose kvėpavimo takuose (bronchuose), 2,5-5 µm dalelės – smulkesniuose takuose (bronchiolėse). Po nusėdimo plaučiuose, didžioji dalis dalelių įvairiais mechanizmais yra pašalinamos iš organizmo. Smulkiosios dalelės gali būti pernešamos giliai į plaučius, kur jos gali sukelti uždegimą ir pabloginti žmonių, sergančių širdies ar plaučių ligomis, būklę.

Azoto oksidų poveikis žmonių sveikatai

Azoto oksidai susidaro degimo proceso metu, aukštoje temperatūroje oksiduojantis atmosferos azotui. Pagrindinis produktas yra azoto monoksidas (NO), mažesnė dalis azoto dioksido (NO₂) ir kitų azoto oksidų (NO_x). Į atmosferą patekęs NO netrukus oksiduojasi ir susidaro NO₂. Saulės šviesoje, vykstant reakcijai tarp NO₂ ir lakiųjų organinių junginių susidaro antriniai teršalai (ozonas, formaldehidai ir kt.). Pagrindinis azoto oksidų – šaltinis yra kelių transportas, iš kur išmetama apie pusę azoto oksidų kiekio Europoje. Todėl didžiausios NO ir NO₂ koncentracijos

susidaro miestuose, kur eismo intensyvumas didžiausias. Aplinkoje NO₂ egzistuoja dujinėje formoje, todėl vienintelis patekimo į žmogaus organizmą kelias yra kvėpavimo takai. NO₂ gali dirginti plaučius ir sumažinti atsparumą kvėpavimo takų infekcijoms (gripui ir pan.).

Anglies monoksido poveikis žmonių sveikatai

Anglies monoksidas (CO) yra toksinės dujos, išmetamos į atmosferą degimo procesų metu arba oksiduojantis angliavandeniliams bei kitiems organiniams junginiams. Europos miestuose beveik visas CO kiekis (90%) išmetamas iš kelių transporto priemonių, o kita dalis iš gyvenamųjų namų ir komercinių pastatų katilinių. Šis junginys atmosferoje išsilaiko iki 2 mėn., po to oksiduojasi į anglies dioksidą (CO₂). Organizme CO stabdo deguonies pernešimą kraujyje. Tai sumažina į širdį patenkančių deguonies kiekį, o tai ypač svarbu žmonių, kenčiančių nuo širdies ligų, sveikatai.

Lakieji organiniai junginiai LOJ

Pagrindinis patekimo į aplinkos orą šaltinis yra iškastinio kuro ir jo produktų deginimas. Iš dyzelinu ir benzinu varomų autotransporto priemonių nepilnai sudegus degalams į orą patenka organiniai junginiai. Plaučių alveolės yra išraizgytos tankaus kraujagyslių tinklo todėl į kvėpavimo sistemą patekę organiniai junginiai iškart keliauja į kraują. Didelis angliavandenilių kiekis neigiamai veikia kraujotaką, nervų sistemą, kraujotaką, o patekęs į akis gali sukelti jų dirginimą ir ašarojimą. Policikliniai aromatiniai angliavandeniliai gali būti vėžinių susirgimų priežastimi.

5.1.2. Oro taršos šaltiniai planuojamoje teritorijoje

DGASA nebus priimamos biologiškai skaidžios atliekos (žaliosios/maisto virtuvės atliekos). Oro tarša iš stacionarių taršos šaltinių nesusidarys. Pagrindiniai oro taršos šaltiniai nagrinėjamoje teritorijoje yra ir bus vidaus degimo varikliais varomos transporto priemonės – lengvieji ir sunkieji automobiliai. Patalpų šildymui ir karšto vandens ruošimui bus naudojama elektra.

Bendras ŪV generuojamas automobilių transporto srautas – 50 automobilių (30 – lengvieji ir 20 – sunkieji) per parą (periode nuo 7 iki 19 val.). Oro taršos atžvilgiu, automobilių srautas ir jų nuvažiuotas kelias (100-150 m pirmyn ir atgal) yra per mažas, kad turėtų reikšmingos įtakos aplinkos orui.

Atliekų krovos metu tarša nesusidarys (pvz. dulkėtumas), nes didžioji atvežamų ir išvežamų atliekų dalis yra ir bus stambių gabaritų. Smulkios/birios frakcijos atliekos būna atvežamos supakuotos maišuose ir išvežamos dengtuose konteineriuose, o visa atliekų krova teritorijoje bus vykdoma rankiniu būdu, kuri negali reikšmingai įtakoti taršos dulkėmis.

Išvada: Oro tarša dėl PŪV yra nereikšminga ir nedaranti įtakos aplinkos oro kokybei bei žmonių sveikatai. Oro tarša nuo transporto nėra skaičiuojama ir modeliuojama.

5.2. Vandens, dirvožemio tarša

Vykdamat atliekų surinkimo ir tvarkymo veiklą DGASA taikomos šios organizacinės ir ilgalaikės poveikio vandens ir dirvožemio kokybei rizikos prevencijos priemonės:

- visa ūkinei veiklai naudojama aikštelės teritorija padengta kieta, nelaidžia vandeniui danga, apsaugančia nuo teršalų nutekėjimo į gruntą ir gretimas teritorijas;
- buitinės nuotekos išleidžiamos į Utenos miesto buitinių nuotekų tinklus;
- atskiri naftos produktai surenkami į atskiras talpas laikomas pastogėje (vietos Nr. 2c) ir perduodami atliekų tvarkytojams;
- paviršinių nuotekų valymui bus įrengta – naftos-purvo gaudyklė, našumas ne mažesnis kaip 21,26 l/s. Išvalytos paviršinės nuotekos išleidžiamos į miesto paviršinių nuotekų tinklus.
- atliekų pakrovimo/ iškrovimo ar laikymo metu išsiliejusiems ar išsibarsčiusiems teršalams surinkti ir nukenksminti objekte naudojami sorbentai;
- pavojingosios atliekos priimamos ir tvarkomos taip, kad nepatektų ant teritorijos paviršiaus: priimamos supakuotos į sandarias pakuotes, pakuotės objekte neardomos, atliekos neperpilamos ir nemaišomos tarpusavyje; pavojingosios atliekos laikomos rakinamame pavojingųjų atliekų sandėlyje, sandariuose konteineriuose, talpose ar vietose, pažymėtuose specialia žyma;
- visa objekto teritorija nuolat prižiūrima, tvarkoma ir šluojama, surenkamos šiukšlės, žiemos metu pagal poreikį valomas sniegas.

Išvada: DGASA vykdomos ūkinės veiklos poveikis vandens ir dirvožemio užterštumui nėra reikšmingas.

5.3. Kvapai

Kvapasp – lakios cheminės medžiagos, kurias galime pajusti uoslės organais. Kvapai gali būti malonūs ir nemalonūs. Žmogų nuolat supa įvairiausi kvapai. Jie turi įtakos nuotaikai, darbingumui, organizmo gyvybinei veiklai. Be to, kvapai padeda pažinti aplinką. Manoma, kad jautrumas kvapams yra individuali kiekvieno žmogaus organizmo savybė, kuri nuolat kinta. Kvapų emisija paprastai vertinama kaip nepageidaujama arba nemaloni iki tokio laipsnio, kai ji pradeda negatyviai veikti aplinką. Ne visada kvapai tiesiogiai kenksmingi žmonių sveikatai, nes žmonės dažnai kvapus užuodžia ir tada, kai cheminių junginių koncentracija ore dar labai maža. Paprastai tik reikšmingos cheminių junginių koncentracijos, žymiai aukštesnės nei jautrumas kvapams, yra pavojingos žmonių sveikatai.

Lietuvoje kvapas reglamentuojamas Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymas Nr. V – 885). Didžiausia leidžiama kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore yra 8 europiniai kvapo vienetai (8 OUE/m³). Patalpų ore kvapas reglamentuojamas pagal cheminių medžiagų kvapo slenkstį, nurodomą higienos normoje HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“. Cheminės medžiagos kvapo slenkščio vertė – pati mažiausia cheminės medžiagos koncentracija, kuriai esant 50 % kvapo vertintojų (ekspertų), vadovaudamiesi dinaminės olfaktometrijos metodu, nustatyta LST EN 13725:2004/AC:2006 „Oro kokybė. Kvapo stiprumo nustatymas dinamine olfaktometrija“, pajunta kvapą. Cheminių medžiagų kvapo slenkščio vertė prilyginama vienam Europos kvapo vienetai (1 OUE/m³).

PŪV generuojamiems teršalams kvapo slenkstis nėra nustatytas.

Išvada: Objekte nevykdoma jokia ūkinė veikla ir technologiniai procesai, kurių metu į aplinkos orą būtų išmetamos cheminės medžiagos, kurios turi kvapo slenkstį, nustatytą pagal 2007 m. gegužės 10 d. higienos normą HN 35:2007 „Didžiausia leidžiama cheminių medžiagų (teršalų) koncentracija gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų patalpų ore“. Ūkinės veiklos sąlygojamų kvapų poveikis gyventojams yra nereikšmingas.

5.4. Fizikinės (triukšmas, nejonizuojančioji spinduliuotė ir kt.) taršos

DGASA išsamiai įvertintas neigiamo poveikio visuomenės sveikatai triukšmo aspektas, tuo tarpu kiti veiksniai (vibracija, nejonizuojančioji spinduliuotė, kt.), kadangi nepasireiškia vykdomos veiklos metu nevertinti.

Vadovaujantis atliktu triukšmo sklaidos modeliavimu ūkinės veiklos vykdymo metu triukšmo tarša neviršys higienos normos HN 33:2011 nustatytų normatyvinių verčių ties artimają gyvenamą aplinką. Vertinant DGASA veiklos keliamą triukšmą – maksimali triukšmo tarša dienos metu susidaro ties artimiausiu gyvenamuoju namu (DGASA žemės sklypo ribomis) – 51,7 dB. Vakaro ir nakties metu kai DGASA nedirba, transportas nevyksta į/iš DGASA teritorijos triukšmo taršos nėra.

Pagal triukšmo sklaidos modeliavimo rezultatus ir žemėlapių ekvivalentinio triukšmo izolinių konfigūracijas matome, kad DGASA triukšmas už DGASA žemės sklypo ribų nebus viršijamas.

Išvada:

Vertinant esamą suminę transporto infrastruktūrų keliamą akustinę situaciją nustatyta, kad ties ūkinės veiklos atžvilgiu artimiausiomis saugotinomis aplinkomis triukšmo lygiai atitinka ir atitiks HN 33:2011 nustatytas ribines vertes. Toliau vykdant veiklą papildomas eismo pritraukimas lyginant su esama akustine situacija neprognozuojamas, todėl visais atvejais triukšmo lygis neviršys 51,7 dB(A), kai tuo tarpu Ldienos ribinė vertė pagal HN 33:2011 siekia 65 dB(A).

Vertinant suminę kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamą akustinę situaciją nustatyta, jog triukšmo lygis atitinka HN 33:2011 nustatytas ribines vertes skirtas kitų triukšmo šaltinių (ne transporto infrastruktūrų) keliamam triukšmui įvertinti. Toliau vykdant ūkinę veiklą naujų triukšmo šaltinių atsiradimas nėra prognozuojamas, todėl visais atvejais triukšmo lygis ties artimiausių saugotinių (gyvenamųjų) aplinkų ribomis neviršys 51,7 dB(A), kai tuo tarpu Ldienos ribinė vertė pagal HN 33:2011 siekia 65 dB(A).

Vertinimo metu nustatyta, kad triukšmo lygių ribinės vertės pagal HN 33:2011 nėra viršijamos už nagrinėjamo sklypo ribų, todėl rekomenduojama SAZ ribas sutapatinti su sklypo ribomis.

5.5. Vibracija

Vibracija – kieto kūno pasikartojantys judesiai apie pusiausvyros padėtį. Vibracija perduodama per stovinčio, sėdinčio ar gulinčio žmogaus atramos paviršius į jo kūną. Žmogaus sveikatai pavojingos vibracijos dydžiai reglamentuojami higienos normomis HN 50:2003. Ši higienos norma nustato visą žmogaus kūną veikiančios vibracijos didžiausius leidžiamus dydžius gyvenamosiose,

specialiosiose ir visuomeninėse patalpose, kuriose žmonės veikia arba gali veikti visą žmogaus kūną veikianti vibracija, ir taikoma šios vibracijos poveikiui visuomenės sveikatai vertinti.

Bendraja prasme visam kūnui perduodama vibracija sveikatai turi tokį poveikį:

- sukelia diskomforto ir nuovargio jausmą;
- kelia nerimą dėl statinio konstrukcijų pažeidimo;
- gali pabloginti matymą.

Šiuos poveikius dažniausiai sukelia tik gana stiprią vibraciją skleidžiantys įrenginiai jų operatoriams: transporto priemonės (oro, geležinkelio transporto), sunki mobili technika.

Išvada: DGASA eksploatacijos metu technologiniai procesai, galintys sukelti žmogaus sveikatai ir statiniams pavojingą vibraciją, nėra vykdomi, neigiamo vibracijos poveikio nėra.

5.6. Poveikis dėl nelaimingų atsitikimų, ekstremalių situacijų

DGASA avarių tikimybė yra maža. Neįprastos (neatitiktinės) įrenginio veiklos (eksploatavimo) sąlygos – galimas gaisras aikštelėje, galimas pavojingų medžiagų išsiliejimas netyčia sudužus ar pažeidus laikomą atliekų pakuotę, ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai.

Atliekų surinkimo ir tvarkymo technologiniai procesai aikštelėje vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Atliekų tvarkymo taisyklėse ir kituose su veikla susijusiuose teisės aktuose nustatyta tvarka. Saugaus darbo užtikrinimui laikomasi įrengimų eksploatavimo instrukcijų, darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų reikalavimų, numatyto technologinio režimo. Aikštelėje atliekų tvarkymo technologinį procesą kontroliuoja turintys pavojingų atliekų tvarkymo kvalifikacijos atestatus bendrovės darbuotojai, jų pareigos ir atsakomybės ribos pagal kompetenciją yra nustatytos pareigybinėse instrukcijose.

DGASA yra aptverta, tamsiu paros metu yra apšviečiama stacionariais lauko šviestuvais. Po darbo valandų aikštelė yra užrakinama ir jos apsaugą vykdo saugos tarnyba, elektros ir elektroninės įrangos atliekų bei pavojingųjų atliekų furgonas Nr. 2A nuolat laikomas užrakintas, kad į jį negalėtų pakliūti pašaliniai asmenys.

Pavojingosios atliekos metaliniame furgone, kuris yra apsaugotas nuo neigiamo aplinkos t. sk. saulės radiacijos poveikio, laikomos pagal kategorijas ir suderinamumą. Pavojingųjų atliekų laikymui skirtu furgono atitvaros ir grindys yra metalinės, padengtos atsparia rūgštims, šarmams ir kitoms pavojingoms medžiagoms atsparia danga.

Pavojingųjų atliekų furgone esančios pakuotės atitinka Atliekų tvarkymo taisyklių XII skyriaus reikalavimus. Visos pakuotės ir konteineriai yra pagaminti taip, kad juose esančios atliekos negalėtų išsipilti, išsibarstyti ar kitaip patekti į aplinką laikymo, pakrovimo – iškrovimo arba pervežimo metu. Pakuočių ir konteinerių medžiaga atspari jose esančių pavojingų medžiagų ir jų komponentų poveikiui, o kamščiai ir dangčiai pagaminti taip, kad juos būtų galima saugiai atidaryti ar uždaryti. Užpildytos talpos ir pakuotės, kurios skirtos pavojingųjų atliekų tvarkymui, yra paženklintos pavojingųjų atliekų ženklavimo etiketėmis.

Atitiktinai išsiliejusios pavojingos medžiagos nedelsiant, laikantis visų reikalingų saugumo reikalavimų, apdorojamos sorbentais ir surenkamos. Panaudoti sorbentai laikomi ne ilgiau kaip 6 mėn. iki perdavimo pavojingųjų atliekų tvarkymo įmonėms. Sunaudotų sorbentų kiekis nuolat papildomas iki numatyto kiekio. Už tai atsakingas įmonės direktoriaus įsakymu paskirtas

atsakingas už įmonės aplinkos apsaugą darbuotojas ir atliekų priėmėjas. Esant pavojui, kad išsiliejusios pavojingos atliekos gali patekti į paviršinių nuotekų tinklus – vamzdyne įrengta rankiniu būdu uždarama sklendė, taip apribojant teršalų sklaidą.

Veikla objekte vykdoma vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 27 d. įsakymo Nr. 1-223 patvirtintomis Bendrosiomis gaisrinės saugos taisyklėmis, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. 1-338 patvirtintais Gaisrinės saugos pagrindiniais reikalavimais, taikomais tokio pobūdžio objektams.

Gaisro pavojui išvengti, aikštelėje numatytos priešgaisrinės priemonės.

Statinių pažeidžiamumo aspektu atliekų surinkimo aikštelėje ir jos gretimybėje nėra nustatytų gamtinių ir technogeninių veiksnių, galinčių sukelti riziką ūkinei veiklai. Aplinkos apsaugos agentūros prie Aplinkos ministerijos parengtų potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapių duomenimis, teritorija ir jos gretimybės nepriskiriamos sniego tirpsmo ir liūčių potvynių grėsmės ir rizikos zonoms. Esant ekstremaliems meteorologiniams reiškiniams aikštelė nutrauks darbą, bus tvirtai uždaromi atliekų konteineriai, patikrinamos pakuotės sandėliuose, patikrinama ar sandėliai užrakinti, uždaromi pastatų langai ir nuleidžiamos išorinės žaliuzės.

Dėl gerai išvystytos susisiekimo infrastruktūros, įmonės teritorija lengvai pasiekama gelbėjimo tarnyboms.

Išvada: Taikant visas išvardintas priemones, nelaimingų atsitikimų ar gaisrų rizika yra minimali.

5.7. Statybos darbų poveikis, gyventojams, kaimyninėms teritorijoms

Objekte statybos darbai neplanuojami.

5.8. Profesinės rizikos veiksniai

Pagrindiniai profesinės rizikos veiksniai yra šie:

- Fizikinių veiksnių sukelti pavojai;
- Cheminių medžiagų sukelti pavojai;
- Pavojai, susiję su paslydimu ir griuvimu;
- Pavojus, susijęs su gamybos metu naudojamais įrengimais;
- Pavojai dėl transporto eismo;
- Pavojai dėl ergonominių veiksnių ir mikroklimato.

Pagrindinės sveikatos išsaugojimo priemonės:

- Darbuotojų aprūpinimas asmeninėmis apsaugos priemonėmis (Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis tvarkos aprašas.
- Periodiniai sveikatos patikrinimai (Asmenų, dirbančių galimos profesinės rizikos sąlygomis (kenksmingų veiksnių poveikyje ir pavojingą darbą), privalomo sveikatos tikrinimo tvarka.
- Darbuotojų savalaikis instruktazas.

5.9. Psichologiniai veiksniai

Psichinė sveikata apibrėžiama, kaip jausmų, pažintinės, psichologinės būsenos, susijusios su individo nuotaika ir elgesiu, visuma. Psichinę sveikatą dėl PŪV gali įtakoti stresas ir konfliktai.

Analizuoti veiksniai, galintys sukelti stresą ir konfliktus:

- Veiklos įtakojami rizikos veiksniai, jų mastas.
- Triukšmas ir oro tarša analizuoti kiekybiniu metodu, rizikos visuomenės sveikatai grėsmės nenustatytos.
- Kvapai ir nesusidaro (žaliosios atliekos nepriimamos).

Vizualinis poveikis: UAB „Utenos komunalininkas“ egzistuoja jau daug metų, naujo vizualinio poveikio nebus, nebus statoma jokių naujų didelių pastatų ar įrenginių, naudojama naujų technologijų.

Teritorijos tinkamumas veiklos vystymui

- PŪV teritorija neprieštaruja Utenos miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimas sprendiniams;
- PŪV teritorija nepriklauso rekreacinei zonai, joje nėra saugotinių kraštovaizdžio objektų, vandens telkinių, visuomeninės paskirties objektų;
- Teritorijos naudojimo būdas nesikeičia.

Nežinojimas

Informacijos stoka, nepasitikėjimas veikla, nežinojimas apie veiklos pobūdį, apimtis, galimą poveikį aplinkai gali sukelti gyventojų nepasitenkinimą ir konfliktus su veiklos vykdytoju. Ši problema sprendžiama susitikimo su visuomene metu, kuomet vyksta PVSU ataskaitos pristatymas ir išsamus atsakymas į klausimus.

Demografiniai pokyčiai

PŪV poveikis demografijos pokyčiams neprognozuojamas.

Kiti, sunkiai nustatomi veiksniai.

Tai gali būti asmeninis subjektyvus nusiteikimas, kuris yra sunkiai prognozuojamas ir dar sunkiau nustatomos jo priežastis.

Išvados:

Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą. Daugelis vertintų ir psichologinį susierzinimą galinčių įtakoti veiksnių yra nedidelio masto.

Visuomenės psichologinis nepasitenkinimas planuojama veikla yra mažai tikėtinas. Detaliau gyventojų psichologinis nepasitenkinimas bus vertinamas po viešo visuomenės supažindinimo susirinkimo.

6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS

Vykdamas ūkinę nepavojingųjų ir pavojingųjų atliekų surinkimo ir tvarkymo veiklą, objekte taikomos šios prevencinės organizacinės ir ilgalaikės neigiamo poveikio visuomenės sveikatai rizikos mažinimo priemonės

Ūkinės veiklos metu objekte atliekos tvarkomos laikantis šių reikalavimų:

- visos priimtose nepavojingosios atliekos priimamos, tvarkomos ir laikomos nemaišant jų tarpusavyje, skirtingose jų laikymo zonose ir talpose;
- vykdoma atliekų susidarymo ir (ar) tvarkymo apskaita naudojantis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacine sistema (GPAIS);
- visos išrūšiuotos atliekos perduodamos įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas pagal sutartis dėl jų naudojimo ir (ar) šalinimo;
- veikla objekte vykdoma tik darbo laiku, dienos metu ir vakaro metu iki 19.00 val.; taip gyventojai apsaugomi nuo triukšmo poveikio vakare ir naktį;
- visa ūkinei veiklai naudojama aikštelės teritorija padengta kieta, nelaidžia vandeniui danga, apsaugančia nuo teršalų nutekėjimo į gruntą ir gretimas teritorijas;
- Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės buitinės nuotekos išleidžiamos į miesto tinklus.
- Nuo galimai taršių paviršių surinktos paviršinės nuotekos prieš išleidžiant į miesto tinklus, išvalomos naftos gaudyklėje su smėliagaude. Atskiri naftos produktai surenkami į atskiras talpas ir perduodami atliekų tvarkytojams.
- atliekų pakrovimo/ iškrovimo ar laikymo metu išsiliejusiems ar išsibarsčiusiems teršalams surinkti ir nukenksminti objekte naudojami sorbentai;
- pavojingosios atliekos priimamos ir tvarkomos taip, kad nepatektų ant teritorijos paviršiaus: priimamos supakuotos į sandarias pakuotes, pakuotės objekte neardomos, atliekos neperpilamos ir nemaišomos tarpusavyje; pavojingosios atliekos laikomos rakinamame pavojingųjų atliekų sandėlyje, sandariuose konteineriuose, pažymėtuose specialia žyma;
- visa objekto teritorija nuolat prižiūrima, tvarkoma ir šluojama, surenkamos šiukšlės, žiemos metu pagal poreikį valomas sniegas;
- ekstremalių įvykių prevencijai, aikštelės administraciniame pastate įrengta apsauginė ir priešgaisrinė signalizacija, patalpos aprūpintos priešgaisrinėmis priemonėmis.

7. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

Ataskaitoje analizuoti PŪV veiksniai, galintys turėti neigiamą poveikį visuomenės sveikatai: veiksniai, kurie turi reglamentuotas ribines vertes: triukšmas, vibracija, oro tarša, tarša kvapais, dirvožemio ir vandens tarša ir veiksniai, kurių ribinės vertės nėra reglamentuotos: psichologiniai veiksniai, ekstremalių situacijų veiksniai. Pateikiamos šios išvados:

- Analizuojamo objekto artimiausioje gretimybėje nepatenka nei vienas gyvenamosios paskirties pastatas.
- PŪV sąlygojamų veiksnių, tokių, kaip triukšmo, aplinkos oro teršalų, kvapų, vandens, dirvožemio teršalų skaitlinės reikšmės atitinka visuomenės sveikatos saugos reikalavimus tiek įmonės teritorijoje tiek už jos ribų.
- Nenustatytos objektyvios priežastys, galinčios įtakoti gyventojų psichologinį nepasitenkinimą. Daugelis vertintų ir psichologinį susierzinimą galinčių įtakoti veiksnių yra nedidelio masto.
- PŪV neturės neigiamo poveikio visuomenės sveikatos būklei.

8. SIŪLOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS

Sanitarinės apsaugos zona – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja įstatymais ar Vyriausybės nutarimais nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

SAZ ribos turi būti tokios, kad taršos objekto keliama tarša už SAZ ribų neviršytų teisės norminiuose aktuose gyvenamajai aplinkai ir (ar) visuomeninės paskirties pastatų aplinkai nustatytų ribinių taršos verčių.

DGASA sanitarinė apsaugos zona (SAZ) nustatoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedo 2 lentelė Komunalinių objektų, nenurodytų 1 lentelėje, sanitarinės apsaugos zonų dydis:

- **Atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiai (statiniai) sanitarinė apsaugos zona – 100 m.**

Pažymėtina, kad siekiant sumažinti neigiamą poveikį materialinėms vertybėms, šiuo projekto etapu, atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą yra svarstomas DGASA SAZ ribų mažinimas iki DGASA žemės sklypo ribos.

DGASA SAZ ribų mažinimas iki DGASA žemės sklypo ribos gali būti svarstomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – SŽNSĮ) 51 straipsnio Sanitarinės apsaugos zonų nustatymo pagrindai 5 p. pagrindu:

- Planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesų metu įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, SŽNSĮ nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonos dydis gali būti sumažintas.

DGASA SAZ ribos yra tikslinamos ir pagrindžiamos atliekant poveikio visuomenės sveikatai vertinimą vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491 patvirtintais Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais.

Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 straipsnio nuostatomis sanitarinės apsaugos zonos draudžiama:

1. Šio įstatymo 50 straipsnio 1, 2 ir 4 punktuose nurodytose sanitarinės apsaugos zonose, išskyrus šio straipsnio 11 dalyje nurodytą šių sanitarinės apsaugos zonų įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą atvejį, draudžiama:

1) statyti sodo namus, gyvenamosios, viešbučių, kultūros paskirties pastatus, bendrojo ugdymo, profesinių, aukštųjų mokyklų, vaikų darželių, lopšelių mokslo paskirties pastatus, skirtus švietimo reikmėms, kitus mokslo paskirties pastatus, skirtus neformaliajam švietimui, poilsio, gydymo, sporto ir religinės paskirties pastatus, specialiosios paskirties pastatus, susijusius su apgyvendinimu (kareivinių pastatus, laisvės atėmimo vietų įstaigos pastatus);

2) įrengti šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties patalpas kitos paskirties statiniuose ir (ar) rekonstruojant arba remontuojant statinius;

3) keisti statinių ir (ar) patalpų paskirtį į šios dalies 1 punkte nurodytą paskirtį;

4) planuoti teritorijas rekreacijai ir šios dalies 1 punkte nurodytos paskirties objektų statybai, išskyrus atvejus, kai šie objektai naudojami tik ūkininko ar įmonės, vykdančios veiklą sanitarinės apsaugos zonose leistinos paskirties pastatuose (patalpose), ūkinės veiklos ir (ar) darbuotojų saugos ir sveikatos reikmėms.

DGASA SAZ nustatoma, vertinant DGASA veiklos poveikį visuomenės sveikatai. Vertinimo metu nustatyta, kad kvapų rodikliai neviršija ribinių verčių ūkinės veiklos sklypo teritorijoje ir už jos ribų. Kiti PVSV veiksniai nepasiekia ribinių verčių, nustatytų gyventojų sveikatos apsaugai ir SAZ neįtakoja.

8.1. Sanitarinės apsaugos zonos ribų planas

Planuojamos ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zona yra nustatoma pagal triukšmo, oro taršos ir kvapų rodiklius. Atlikto vertinimo metu nustatyti rodikliai neviršija ribinių verčių už analizuojamos teritorijos ribų, todėl apsaugos zona yra nustatoma iki DGASA žemės sklypo ribos.

8.2. Siūlomos sanitarinės apsaugos zonos ribos

Į siūlomą sanitarinės apsaugos zoną gretimi žemės sklypai ar jų dalys nepatenka. Siūlomos SAZ bendras dydis yra lygus DGASA žemės sklypų bendram plotui – 1,6569 ha (6 lentelė).

6 lentelė. Siūloma sanitarinė apsaugos zona.

Eil. Nr.	Į siūlomą SAZ patenkančio sklypo unikalus Nr.	Sklypo plotas, ha	Sklypo dalis patenkanti į SAZ, ha
1.	8270-0002-0017	1,3948	1,3948
2.	8270-0002-0013	0,2621	0,2621

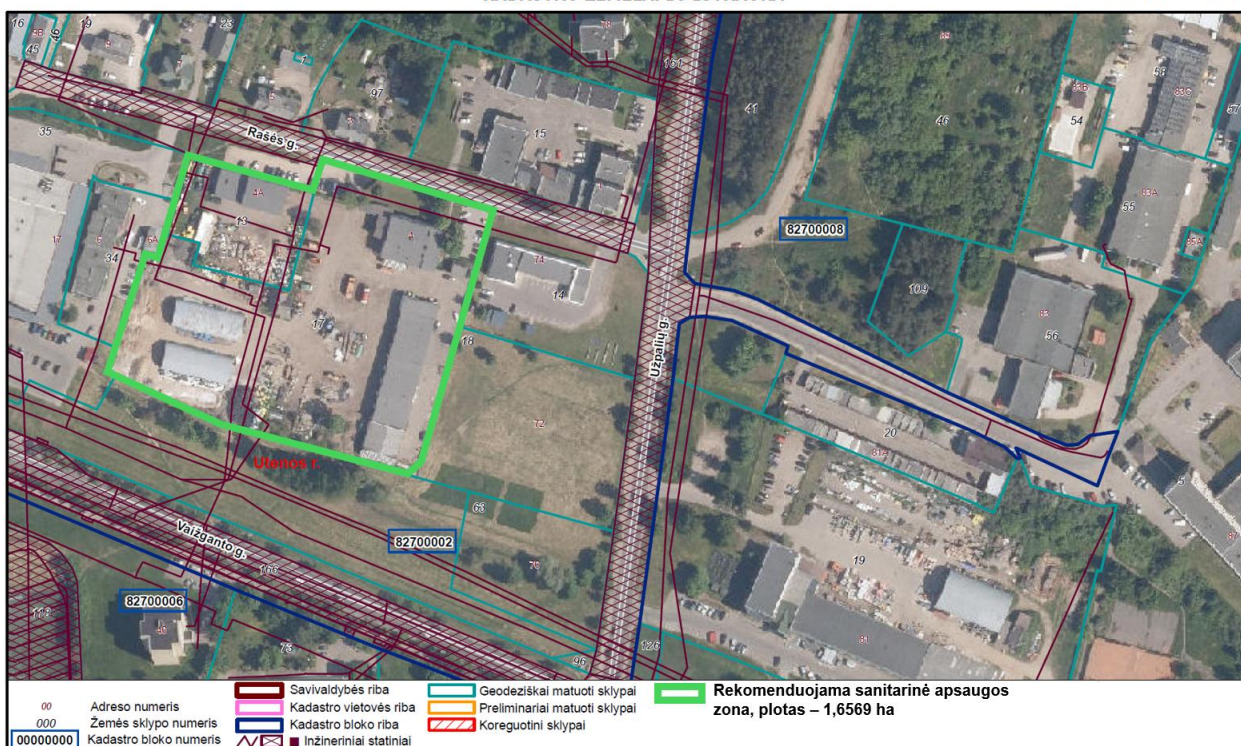
UAB „UTENOS KOMUNALININKAS“ DIDELIŲ GABARITŲ ATLIEKŲ SURINKIMO AIKŠTELĖS (ADRESU RAŠĖS G. 4, 4A, UTENA) SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS DYDŽIO NUSTATYMAS, ATLIEKANT POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMĄ

VALSTYBĖS ĮMONĖ REGISTRŲ CENTRAS
Studentų g. 39, 08106 Vilnius tel. +370 5 268 8262, el. p. info@registrucentras.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 124110246

KADASTRO ŽEMĖLAPIO IŠTRAUKA

Mastelis 1:2000

1 pav. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zona.